
Knihy, jež hodně váží

Knihy, jež hodně váží

Praha - Knihy nominované letos na Magnesii Literu v kategorii nakladatelský čin jsou tematicky, žánrově i graficky a polygraficky natolik různorodé, že se nabízí rčení o srovnávání jablek s hruškami. Společné je jim jedno: dlouhodobé autorské úsilí, které za tituly stojí.

Světlá tradice

Strukturalistický přístup k literárnímu dílu, přístup, jenž analyzuje uměleckou strukturu a považuje ji za otevřený systém, má v Česku

mimořádnou tradici, založenou kupříkladu v meziválečném badatelském úsilí Jana Mukařovského. Ve Strukturalistické knihovně, vycházející v brněnském Hostu ve spolupráci s katedrou české literatury a literární vědy FF UK a s Ústavem pro českou literaturu AV ČR, vyšlo do konce minulého roku patnáct titulů. Jejich dramaturgii určovala ediční rada, v níž zasedal i nedávno zesnulý, mezinárodně uznávaný literární vědec Miroslav Červenka.

Strukturalistická knihovna zprostředkovala jak domácí odkaz (vyšly v ní dva svazky Mukařovského studií), tak práce současné a v nemalé míře i zahraniční, například polské, německé, francouzské, slovenské. Pro lepší poznání jedné tradice tuzemské literární vědy a strukturalistického přístupu k umění neexistuje v České republice momentálně kvalitnější ediční řada.

Více než 1800 tiskových stran obsahuje dvousvazková práce, jíž se ujal jiný brněnský nakladatelský dům - Doplněk Jaroslava Šabaty. Vydal ji v nákladu jednoho tisíce výtisků. „Dvoubichle“ ve žluté obálce nazvaná Politické strany, s podtitulem Vývoj politických stran v českých zemích a v Československu v letech 1861-2004, je kolektivním dílem, jehož koncepci řídili Jiří Malíř a Pavel Marek. První díl zahrnuje období 1861-1938, druhý léta 1938-2004, přičemž za konečný bod byl zvolen 1. květen předloňského roku, kdy Česko vstoupilo do Evropské unie.

Editoři Malíř a Marek přizvali ke spolupráci politology a historiky různých generací, ale nelze si nevšimnout, jak hojně jsou mezi nimi zastoupeni autoři narození v 60. a 70. letech, tedy „nová krev“. I navzdory úctyhodnému objemu publikace neobsahuje úplně všechny politické partaje, které kdy na území Československa působily, avšak ze stran, jež byly pro politické dějiny země určující, nechybí snad žádná.

Na vlastní triko

Pražský fotograf Jan Reich (1942) je „stará škola“: fotí černobíle, na velkoformátové deskové přístroje. Obrazová publikace Bohemia obsahuje 150 precizních, naprosto netuctových fotografií z míst, jež jsou spjata s českou historií. Reich snímky exponoval v letech 1994-2004. Protože pro své maximalistické představy těžko hledal nakladatele, projektu se ujala fotografova manželka Jana, vzala si u banky úvěr a Bohemii vydala pod hlavičkou Galerie Nový Svět. Knihu graficky upravil Robert V. Novák, úvodní text připojil Jan Rubeš.

Jan Reich má na svém kontě již slušnou plejádu obrazových publikací, ale Bohemia je dosavadním vrcholem jeho díla. (jch)